

Waldorfföreningen Martinaskolan Ekonomisk Förening

Org. nr 716444-9576

Beslut för Waldorfföreningen
Martinaskolan Ekonomisk Förening
efter riktad tillsyn i Martinaskolan belägen i Göteborgs
kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Waldorfföreningen Martinaskolan Ekonomisk Förening 716444-9576 att senast den 9 januari 2019 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag redovisas till Skolinspektionen skriftligen.

Elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

Skolinspektionen konstaterar att Waldorfföreningen Martinaskolan Ekonomisk Förening inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att elevhälsans arbete främst är förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Avstående från ingripande

Skolinspektionen har funnit följande brist, men avstår med stöd av 26 kap. 12 § skollagen (2010:800) från att ingripa.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Waldorfföreningen Martinaskolan Ekonomisk Förening inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn fördelar resurser inom skolenheten efter elevernas olika förutsättningar och behov. (2 kap. 10 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Bedömning

Skolinspektionens riktade tillsyn av Martinaskolan visar inget annat än att verksamheten vid Martinaskolan lever upp till författningarnas krav inom de flesta av de granskade områdena. Tillsynen visar dock att det finns brister i elevhälsans förebyggande

och hälsofrämjande arbete. Det framkommer även att det saknats förutsättningar för rektorn att fördela resurser inom skolenheten i enlighet med författningarnas krav. Bristen har dock under tillsynens gång åtgärdats

Föreläggande

Elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

Skolinspektionen bedömer att elevhälsans arbete inte främst är förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Utredningen visar att det saknas ett förebyggande och hälsofrämjande arbete som elevhälsan driver och att elevhälsans arbete främst är åtgärdande. Det framkommer att enskilda professioner inom elevhälsan genomfört enstaka insatser som kan betecknas som förebyggande, såsom att kuratorn haft tjejgrupper och gjort enskilda insatser i några klasser, men att detta arbete inte är representativt för elevhälsans arbete som helhet. För att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling ska elevhälsans arbete främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Att elevhälsan inte arbetar på detta sätt, som en samlad resurs, strider mot författningarnas krav.

Enligt skollagen ska det för eleverna i grundskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Vidare ska elevernas utveckling mot utbildningens mål stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Enligt förarbetena till skollagen förutsätter elevhälsans arbete en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper samt att det finns kompetens att tillgå för detta arbete. I det individuellt inriktade arbetet har elevhälsan ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som t.ex. arbetet mot kränkande behandling och undervisningen om tobak, alkohol och andra droger och övrig livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning m.m. Elevhälsan har ett särskilt ansvar för att bevaka att skolan bidrar till att skapa goda och trygga uppväxtvillkor (prop. 2009/10:165 s. 276).

Vid intervjuer med rektorn och med lärare så framgår det att elevhälsans arbete är åtgärdande. Rektorn säger att arbetet vid tiden för tillsynen är främst åtgärdande, men att det funnits planer på att utöka det förebyggande och hälsofrämjande arbetet till att omfatta två av de fyra träffar som elevhälsan har per månad, men att detta ännu inte genomförts. Lärare och representanter för elevhälsan säger att kuratorn varit i någon klass och pratat om psykisk ohälsa och att den tidigare kuratorn hade tjejgrupper, men att detta varit enskilda förebyggande insatser.

Av intervjun med representanter för elevhälsan så framkommer att det inte finns något systematiskt förebyggande och hälsofrämjande arbete som elevhälsan driver. Vid Skolinspektionens intervju med representanterna säger de att det genomförs en trivselenkät

med eleverna, och att personalen på skolan därefter arbetar med det som framkommit av denna. De säger vidare att det finns undervisning i livskunskap på skolan, som varje enskild lärare ansvarar för, men att elevhälsan inte är delaktig i det arbete som sker även om elevhälsan kan inspirera lärarna. På skolan arbetar personalen i smågrupper med material från SPSM, Specialpedagogiska skolmyndigheten, om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, och elevhälsan ska framöver ta del av SPSM:s elevhälsoutbildning. De säger vidare att det finns goda tankar om att elevhälsan ska arbeta på klassnivå, till exempel genom att göra klassrumsobservationer och lyfta det som kommit fram på skolsköterskans hälsosamtal för att kunna se trender. Representanterna säger att de främst pratar om enskilda elevärenden samt tillbud och kränkingsärenden på sina veckovisa möten.

Motivering till föreläggande som ingripande

Waldorfföreningen Martinaskolan Ekonomisk Förenings verksamhet vid Martinaskolan uppfyller inte de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Waldorfföreningen Martinaskolan Ekonomisk Förening föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Avstående från ingripande

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen bedömer att det vid tiden för tillsynen finns brister avseende rektors ansvar att fördela resurser utifrån elevers behov och förutsättningar vid Martinaskolan. Vid tillsynen framkom att rektorn inte hade befogenhet att fatta beslut som rör ekonomiska resurser inom skolenheten eller omfördela de resurser som finns.

Enligt skollagen ska rektorn besluta om sin enhets inre organisation och ansvara för att fördela resurser inom enheten efter elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Vid Skolinspektionens intervju med rektorn säger rektorn att det är huvudmannen som fördelar och fattar beslut om de ekonomiska resurserna inom skolenheten. Det kan enligt rektorn vara så att rektorn fattar beslut om särskilt stöd för elever, men att rektorn inte har möjlighet att genomföra det särskilda stödet eftersom rektorn inte har mandat att fatta beslut om ekonomiska frågor. Om det framkommer att resurser behöver fördelas eller omfördelas så lämnar rektor förslag till huvudmannen som beslutar i frågan. Rektorn säger vidare att hon inte kan göra omfördelningar av det särskilda stöd som finns.

I det kompletterande svar som huvudmannen inkommit med till Skolinspektionen den 15 juni 2018 skriver de att "Martinaskolans befattningsbeskrivning för rektor har visat sig vara inaktuell då den inte blivit uppdaterad. Det framgår vidare att huvudmannen fattat beslut om särskilt stöd som kräver ekonomiska resurser men att det till hösten

kommer att ändras så att det är rektorn som fattar beslut om de ekonomiska resurserna inom skolenheten, i enlighet med skollagen.

I samband med kommunicering av protokoll från Skolinspektionens tillsynsbesök insänder huvudmannen även "Befattningsbeskrivning för rektor vid Martinaskolan" som är reviderad den 5 juni 2018. I denna finns två punkter som rör rektors ansvar för fördelning av de ekonomiska resurserna inom skolenheten; *Ansvar för att besluta om enhetens inre organisation*, och *Ansvara för hur skolans tilldelade budget från huvudmannen ska fördelas i verksamheten*. Det är enligt befattningsbeskrivningen rektor som har ansvar för och beslutar om särskilt stöd och resurser i övrigt inom skolenheten.

Motivering till avstående från ingripande

Enligt 26 kap. 12 § skollagen får Skolinspektionen avstå från att ingripa om den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande.

Skolinspektionen konstaterar att Waldorfföreningen Martinaskolan Ekonomisk Förenings verksamhet vid Martinaskolan inte uppfyller författningarnas krav avseende rektorns möjligheter att fördela resurser inom skolenheten efter elevernas olika förutsättningar och behov. Dock har utredningen visat att huvudmannen vidtagit åtgärder för att komma till rätta med bristen. Skolinspektionen bedömer därmed att det med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl att avstå från att ingripa. Skolinspektionen förutsätter att Waldorfföreningen Martinaskolan Ekonomisk Förening fortsätter att ge rektorn de förutsättningar som krävs för att kunna fördela resurser inom skolenheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Roland Fallström

Enhetschef
Signerat av: Roland Fallström

X Maria Larsson

Föredragande / Utredare
Signerat av: Maria Larsson

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens riktade tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Waldorfföreningen Martinaskolan Ekonomisk Förening

Bilaga 1: Fakta om Martinaskolan

Skolinspektionen har den 20 mars 2018 initierat ett ärende utifrån uppgifter som har kommit fram genom signaler som har inkommit till myndigheten bland annat inom områdena *Betyg och bedömning* samt *Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling*. Martinaskolan besöktes av Skolinspektionen den 15 och 16 maj 2018. Tillsynen har omfattat områdena *Undervisning och lärande*, *Extra anpassningar och särskilt stöd*, *Bedömning och betygssättning*, *Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling*, *Förutsättningar för lärande och trygghet* samt *Styrning och utveckling av verksamheten*.

Martinaskolan är en fristående grundskola med waldorfpedagogik. Skolan ligger i stadsdelen Östra Göteborg i Göteborgs kommun. Huvudman för skolan är Waldorfföreningen Martinaskolan Ekonomisk Förening (organisationsnummer 716444-9576). Skolan har 15 elever i förskoleklass och 142 elever i årskurserna 1-9. Skolan leds av en rektor.

Skolverket godkände Martinaskolan som en fristående grundskola för årskurserna 1-6 genom beslut den 5 april 1993. Därefter beslutade Skolverket den 10 april 1996 om att Martinaskolan fick rätt att bedriva grundsärskoleutbildning för årskurserna 1-9. Vidare beslutade Skolverket den 29 maj 1996 att ge Martinaskolan rätt att bedriva grundskoleutbildning för årskurserna 7-9. Vid tiden för tillsynen har skolan dock inga elever som är mottagna i grundsärskolan. Den 29 oktober 2002 fick Martinaskolan godkännande från Skolverket att bedriva utbildning i förskoleklass.

Eleverna vid Martinaskolan får, i enlighet med de bestämmelser som gäller för Waldorfskolor, endast betyg i årskurs 9. Eleverna i årskurserna 6-8 får istället omdömen som beskriver deras kunskapsutveckling i respektive ämne.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Det finns ingen nationell statistik för kunskapsresultaten för eleverna i årskurs 9 läsåret 2016/17 beroende på för få antal elever. Inte heller har huvudmannen redovisat något resultat för eleverna i årskurs 9 för läsåret 2016/17. För läsåret 2015/16 var det genomsnittliga meritvärdet för eleverna i årskurs 9 på Martinaskolan 176,5 jämfört med 224 poäng som är det genomsnittliga meritvärdet för samtliga elever i årskurs 9 i riket. Enligt huvudmannens egen redovisning av resultaten för vårterminen 2016 så varierar måluppfyllelsen mellan könen och mellan olika ämnen. I ämnet bild är andelen flickor som når kunskapskraven 70 procent och för pojkar är måluppfyllelsen 70 procent i svenska. I ämnena matematik, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, modersmål, biologi, musik, kemi, historia, samhällskunskap och teknik är måluppfyllelsen 100 procent för både pojkar och flickor.

Resultat av arbetet med trygghet och studiero

Enligt skolenhetens egen redovisning svarar 83 procent av eleverna i årskurs 1-3 att de känner sig trygga på skolan. Motsvarande andel för eleverna i årskurs 4-9 är 88 procent.